



СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ“ извезуе два пати неделно. — Рукописите не се враќаат. —
Огласи по тарифата. — Текуќа сметка
бр. 10-313-004 — Поштарина платена во
готово.

Вторник, 18 февруари 1947

БЕЛГРАД

БРОЈ 14

ГОД. III

Цена на овој број е 6.— дин. — Претплатата за прво полугодиште изнесуе дин. 300.— а за цела 1947 година дин. 550.—
Редакција: Бранкова бр. 20. — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 22-619.

114.

На основа чл. 8 Уредбата за цените на градежните услуги кои што ги вршат државните градежни претпријатија од општодржавно и републиканско значење и за добивката и расподелба на добивката на овие претпријатија, пропишуам

НАПАТСТВИЕ

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ УРЕДБАТА ЗА ЦЕНИТЕ НА ГРАДЕЖНИТЕ УСЛУГИ КОИ ШТО ГИ ВРШАТ ДРЖАВНИТЕ ГРАДЕЖНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА ОД ОПШТОДРЖАВНО И РЕПУБЛИКАНСКО ЗНАЧЕЊЕ И ЗА ДОБИВКАТА И РАСПОДЕЛБАТА НА ДОБИВКАТА НА ОВИЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

ПРЕТПРИЈАТИЈА И ДЕЈНОСТИ НА КОИ ШТО СЕ ОДНЕСУВАТ ПРОПИСИТЕ ОД ОВА НАПАТСТВИЕ

1) Прописите на ова напатствие ја регулираат примената на Уредбата за цените на градежните услуги кои што ги вршат државните градежни претпријатија од општодржавно и републиканско значење и за добивката и расподелбата на добивката на овие претпријатија („Службен лист ФНРЈ“ бр. 106/46); Напатствието за елементите од кои што се состои цената на градежните услуги на државните градежни претпријатија од општодржавно значење („Службен лист ФНРЈ“ бр. 9/47); Решењето за постојноста на општите трошкови на градилиштата и трошковите на управата и продавачката, како и за постојноста на додатоците на сите плати на работната сила во цените на градежните услуги на државните градежни претпријатија од општодржавно значење („Службен лист ФНРЈ“ бр. 9/47); и Решењето за пресметање непредвидената добивка кај работите за кои што не било возможно да се утврдат нормите на трошковите на државните градежни претпријатија од општодржавно значење („Службен лист ФНРЈ“ бр. 9/47) а се однесуваат на градежната дејност на сите државни градежни претпријатија од општодржавно и републиканско значење, како и на градежна дејност на претпријатијата од општодржавно и републиканско значење на другите стопански гранки, доколку оваа дејност книговодствено одделно се искажуе.

Меѓутоа, прописите на ова напатствие не се однесуваат на онаа дејност на градежните претпријатија, кои што немаат значење на градежна дејност. Тие не се однесуваат, на пример: на поделска дејност кај градежни претпријатија, на продавачници на животни продукти на работниците на претпријатието, на работилници и слично, доколку таква дејност е од поголем обем, а успех на таква дејност книговодствено одделно се искажуе.

2) Со ова напатствие се даваат поблиски објаснувања за следната материја:

I. За структурата на цената на градежната услуга и за структурата на цената на поединечни работи на градежната услуга;

II. За поедините елементи на структурата на цените;

III. За добивката и видовите на добивката;

IV. За начинот на одредување добивката;

V. За расподелба на добивката; и

VI. За книжење на добивката и загубата.

I. За структура на цената на градежната услуга и за структурата на цената на поединечни работи на градежната услуга

3) Структурата на цената, употребена во уредбата и напатствието за елементите од кои што се состои цената на градежната услуга, е следна:

a) Трошкови на материјалот	I. Трошкови на изработувачката	II. Трошкови на градењето	III. Градилишна цена на коштањето	IV. Полна цена на коштањето	V. Цена на градежната услуга	VI. Продавачна цена на градежната услуга					
б) Плати на изработувачката со додаците на тие плати											
в ₁) Општи трошкови на градењето											
в ₂) Трошкови на управа на градил.											
г) Калкулативни отписи (амортизации)											
д) Трошкови на управата и продавачката											
гј) Добивка на претпријатието											
е) Данок на промет на производите (данок на услуги)											

II. За поедини елементи на структурата на цените

a) Трошкови на материјал

Во трошковите на материјалот треба да се внесат: 4) Сите трошкови на материјалот спрема нормите за утрошок вклучувајќи ги тука трошковите на набавувањата по фактурата на добавувачот, трошковите на утоварот (доколку ги има), сите трошкови на превозот на материјалот до градилиштето, заедно со сите неопходими трошкови на истоварот, евентуално претоварот или преносот.

Ако е градилиштето големо и нема можност материјалот да се депонуе одма на потребно место, ќе влезат во цената на коштањето на материјалот и сите направени трошкови за превоз на тој материјал на самото градилиште, доколку тие не се вршат исклучиво со работна сила. Доколку тие превози, односно преноси, се вршат исклучиво со работна сила, треба трошковите на тој превоз, односно пренос да се пресметаат во платите на изработувачката.

Во трошковите на материјалот можат да се внесат само стварните количини на материјалот, кои што ќе бидат на таа градежна употребени, вклучувајќи ги тука, спрема видот на материјалот и за секој материјал одделно, уобичајните проценти за

отпадок, растур, кало и слично, кои што им одговараат на нормалните услови на работењето и на припадните под кои што работата се изведува.

Ако цените на поединечните работи се пресметуваат дополнително, по извршената работа (аналогно на Решењето за пресметување на непредвидената добивка кај работите за кои што не било возможно унапред да се утврдаат нормите на трошковите), може во трошковите на материјалот да се внесе само оној материјал, кој што бил на таа работа употребен. Доколку некој материјал бил непотребно донесен на градилиште не може да се внесе во трошковите на материјалот (како трошковите на неговото набавување, така и трошковите на транспортот). Доколку до допрема на сувишниот материјал не дошло со вина на претпријатието, претпријатието надокнадата на трошковите ќе ги бара одделно. Спрема тоа, во трошковите на материјалот можат да се внесат само трошковите за стварно употребените количини.

Ризик за материјалот (кој што може да настапи при транспортот, при стоењето на материјалот на градилиште или при неговото уградување) не може да се внесе во трошковите на материјалот ниту во било кои други трошкови. Во такви случаи претпријатието може да бара надокнада одделно.

Прописите на предниот став ќе се применуваат аналогно и на сите ризици кои што можат да настанат кај другите елементи од структурата на цениите.

б) Сите неопходими количини на помошниот материјал, потребен за извршување на некоја градежна услуга, во количини кои што се предвидени со нормите за утрошок на материјалот.

Под помошен материјал се подразбира: шајки, тел, материјал за оплата за изработување бетон (доколку таа не е предвидена со одделна позиција на пресметка), материјал за помали скелн (на пр. скелн за малтерисање зидови и тавани во згради за живеење), и сл.

Материјал за поголеми скелн, како и изработувањата на тие скелн, треба да се обване со одделна позиција на пресметката, особено во случаи дека изработувањата на скела претставува поголема техничка работа (на пр. скела за изработување мост, скела за изработување некој висок таван, специјална привремена скела).

в) Ако во некоја позиција на пресметката се предвидува работа со градежни строеви, справи и постројки, тогаш при составувањето на цената на поедини работи треба во трошковите на материјалот да се внесе коштането на погонските средства во нормираните количини (нафта, јаглен, бензин уље и сл.) и текујките поправања (освен големите).

Пресметувањето на предните трошкови како и трошковите на наемнината (амортизација и осигурување) ќе се пропишат за градежните строеви дополнително.

Сите други трошкови на строевите, справите и постројките влегуваат во други елементи на структурата на цената. На пример: плати на упослениот персонал на строевите, справите и постројките влегуваат во елементот „плати на изработката“, трошкови на калкулативните отписи на строевите, справите и постројките влегуваат во елементот на калкулативните отписи или општите трошкови на градењето.

Текујките поправања на строевите, справите и постројките при работењето на едно градилиште паѓаат на терет на тоа градилиште. Исто така и текујките поправања на строевите по завршената работа на едно градилиште ќе се засметаат на терет на таа завршена работа, така да редовно сите строеви, испратени од страна на претпријатието на ново градилиште, ќе бидат секогаш во исправна состојба.

Доколку строевите, справите и постројките ставаат на ново градилиште во неисправна состојба, новото градилиште ќе ги доведе во исправна состојба,

а за направените трошкови на поправањето ќе го задолжат она градилиште на кое што строевите, справите и постројките порано работеле.

Трошковите на големи поправања на строевите, справите и постројките, се засметуваат на терет на амортизациониот фонд на претпријатието.

Доколку за поединечна работа не се сите трошкови на материјалот нормирани, претпријатието за тој дел на трошковите на материјалот ќе ја внесе во структурата на цените онаа количина на материјалот која што е нормирана за слична работа. Ако не постои ни слична нормирана работа, ќе се земе податок од литература (да се наведе книгата, писателот и страната на книгата).

Пример за изработување на еден кубик (1 м³) армиран бетон (без изработување на скела, оплата и бетонско железо бидејќи да се тие работи предвидени со одделни позиции на пресметката) потребно е:

	Динари
1,12 м ³ шодер по 250.— динари по 1 м ³ — — —	280.—
350кг цемент по 1,60 динари по 1 кг — — —	560.—
0,50 кг бензин по 9 динари по 1 кг — — —	4,50
0,05 кг мазиво по 22 динари по 1 кг — — —	1,10
	845,60

Се претпоставува оти одржувањето на стројот за мешање бетон е одредено со 40% на трошковите на калкулативните отписи. Ако се калкулативните отписи нормирани за една бетонска мешалица од капацитет 24 м³/8 саати со 23 дин. по 1 саат, трошковите за одржување машината ќе изнесат

$$0,40 \times 23 \times 8/24 \text{ по } 1 \text{ м}^3 \text{ — — — — — } 3,06$$

Трошкови на материјалот изнесуваат по 1 м³ бетон динари — — — — — 848,66

Забелешка: количините на потребниот материјал за 1 м³ бетон, како и потрошувачката на гориво и мазиво, треба да се земат од нормите за утрошок на материјал. Трошковите за одржување на стројот ќе се земат спрема прописите кои што ќе се донесат дополнително.

6) Плати на изработувањата со додаци на тие плати

7) Спрема точ. 4 Напатствието за елементите на цените на градежните услуги, платите на изработувањата се трошкови на работната сила (на лугје и животињи), која што е потребна за да би се материјалот предвиден во елементот а) од структурата на цената обработил, преработил и уградил во конструкцијата на оној начин и под оние услови, кои што се опишани во соодветната позиција на пресметката. Во трошкови на таа работна сила треба да влезат и трошковите на додаците на бруто сатна надница, кои што за градежни претпријатија од општодржавно значење, по Решењето за постоењето на општите трошкови на градилиштето и трошковите на управата и продавачката како и за постоењето на додаците на бруто платите на работната сила во цените на градежните услуги на државните градежни претпријатија од општодржавно значење, изнесуваат, и тоа:

а) додаток од 1 динар на кинесње алишта;
б) додаток за платени празници во износ од 2,4%;

в) додаток за платен годишен одмор во износ од 4%;

г) додаток за платени болуења во износ од 3%; и

д) допринос за социјално осигурување према Уредбата за височината на доприносот за социјално осигурување и другите социјални доприноси на работниците, намештениците и службениците („Службен лист ФНРЈ“ бр. 105/46) кој што паѓа на терет на работодавачот, 20,70%.

Постоите на додаците под б), в) и г) се засметуат на соборот на сатната надница и на додатокот за кинее алишта (доколку истиот постои).

При изработуењето на калкулацијата, како основ за пресметување доприносот за социално осигурување служи: основната сатна надница со сите горе наведени додачи под а) заклучно со г) (член 52 и 53 Уредбата за спроведување социалното осигурување по прописите на Законот за социалното осигурување на работниците, намештениците и службениците „Службен лист ФНРЈ“ бр. 100/46).

На пример: треба да се пресметаат трошкови за (еден) ефективен работен саат на неквалификуен работник:

	Динари
сатна надница спрема постоеките прописи —	11.—
додаток на кинее алишта — — — — —	1.—
	12.—
платени празници — — —	2,40%
годишен одмор — — —	4,00%
платени болувања — — —	3,00%
	9,40% од 12 дин. 1,13
допринос за социално осигурување — — — —	20,70% од 13,13 дин. 2,72
	15,85

значи: 15,85 динари кошта 1 (еден) ефективен работен саат на неквалификуен работник.

Доколку за поединечна работа не се сите трошкови на работната сила нормирани, претпријатието за таа работна сила ќе внесе во структурата на цената онаа количина на потребна работна сила, која што е нормирана за слична работа. Ако не постои ни слична нормирана работа, ќе се земе податок од литературата (да се наведе: книгата, писателот и страната на книгата).

Додаците за прекувремената работа, дневниците и теренските додачи на квалификуваната и неквалификуваната работна сила, не се додаваат на платите на изработувањата, туку треба да се предвидат со одделни позиции на пресметаката.

Ако во некои краишта, заради климатски и други разлози, не може да се постигнат нормирани учинци на работна сила, ќе можат тие учинци да се поправат со одредени коефициенти, кои што ќе бидат дополнително пропишани од надлежните органи.

Пример: за изработување 1 м³ армиран бетон (со претпоставка да е ситот материјал за изработување бетоноот донесен на растојание до 10 м од место на кое што се наоѓа мешалицата) потребно е: мешање на бетон

	Динари
2,40 саати на неквалифик. работник по	15,85 = 38,04
0,40 саати машиниста — — — — —	22,45 = 8,98
утовар и превоз на бетоноот до 30 м далечина по хоризонтален пат	
2,00 саати неквалификуван работник по	15,85 = 31,70
обработување на бетон	
0,8 саати на зидар по — — — — —	22,45 = 17,96
1,20 на неквалификуван работник по —	15,85 = 19,02
платите на изработувањата со додаците на тие плати изнесуваат по 1 м ³ бетон дин.	115,70

в) Општи трошкови на градилиштето

8) За да би се државни градежни претпријатија во своето работење поставиле на еднаква основа, како и за да би се работата на сите тие претпријатија можела да уклучи во планското стопанство, пропишани се единствени постои за општите трошкови на градилиштата (одделно за општите трошкови на градбата и одделно за трошковите на управата на градилиштето) и трошковите на управата и продавачката, спрема видот на градежниот објект и големината на претпријатието кое што ги изводи работите.

Постоите на општите трошкови на градилиштето (општи трошкови на градбата и трошкови на управата на градилиштето) одредени се со Решењето на Претседателот на Сојузната планска комисија од 24 јануари 1947 година („Службен лист ФНРЈ“ бр. 9/47) за државните градежни претпријатија од општодржавно значење, а по следната табела:

Вид на градбата	Претпријатија за кои што се предвидува оти ќе имаат собор на трошковите на материјалот и платите на изработувањата со додачи на тие плати за работната година:			
	Д и н а р и			
	до 50,000.000 преку		50,000.000	
	Тг	Туг	Тг	Туг
Високоградби — — — —	8%	4%	7%	4%
Индустриски градби — —	9%	5%	8%	5%
Нискоградби (сообраќајници) — — — — —	10%	5%	11%	6%
Хидроградби и мостови	9%	4,5%	9,5%	5,5%

Тг = постоток (%) на општите трошкови на градењето;

Туг = постоток (%) на трошковите на управата на градилиштето.

Постоите на општите трошкови на градилиштето се засметуат на соборот на трошковите на материјалот и платите на изработувањата со додаците на тие плати, за договорена работа.

Постоите на општите трошкови на градилиштето за државните градежни претпријатија од републиканско значење ги одредува надлежниот претседател на републиканската планска комисија по предлог на надлежниот министер на градежите (чл. 1 став 5 на уредбата).

9) Општите трошкови на градилиштето се делат на: општи трошкови на градењето и трошкови на управата на градилиштето.

в) Општи трошкови на градењето

Во општите трошкови на градењето треба да се внесат:

10) Ситот оној помошен материјал кој што не било возможно да се предвиди во трошковите на материјалот било заради тоа што е трошок на единица на мерата на таа позиција минимален (дрвени клинови или потпирачи при изработувањето на таваните) или заради тоа што тој материјал служи за повеќе поединечни работи (привремени дрвени скали за качување кај високи грајевини и сл.).

11) Платите на изработувањата со додачи на тие плати на целокупниот технички персонал на градилиштето, кој што со својата работа доприноси при изградбата на објектот со техничкото раководење, давање напатствија, надзор и сл.

12) Трошкови на сите стројеви, справи и постројки, чијата работа и одржување не се обвнати во трошковите на материјалот, оти се однесува на целата работа или на повеќе поединечни работи. На пример: дизалиците кај високите грајевини, агрегат кој што снабдува повеќе стројеви и сл. Тие трошкови ќе се пресметуваат во преткалкулацијата на ист начин како и трошковите на тој вид кај трошкови на материјал; потоа трошкови на довоз, одвоз, монтажа и демонтажа на сите стројеви, справи и постројки, вработени на односната работа.

За оние стројеви, справи и постројки за кои што не се нормирани трошкови на погон, како и трошкови на амортизацијата, претпријатието за секоја поедини градба ќе изработи за тие стројеви преткалкулација.

13) Трошковите на трошењето на целокупниот ситен алат и инвентар ќе влезат во калкулацијата спрема соодветните прописи. Доколку прописите не ќе го обврзат ситниот алат и инвентар, тоа за тој дел на инвентарот и алатот самото претпријатие ќе предвиди време на неговото траење (лопати, крампови, ашови, справи за мерење, рачни дизалици, и сл.).

14) Трошковите на работилниците на градилиштата за поправање и одржување алатот и инвентарот. Ако работилниците имаат разни стројни, справи и постројки во овој елемент треба да се укалкуира нивниот довоз, одвоз, монтажа и демонтажа, погон и одржување, без калкулативни отписи, кои што треба да се засметаат во елементот на калкулативните отписи.

в) Трошкови на Управата на градилиштето

Трошковите на управата на градилиштето се дел на општите трошкови на градилиштето, кои што се по својата природа од непродуктивен карактер. Во овие трошкови треба да се внесат:

15) Трошковите на платите на целокупниот административен персонал, кој што е упослен на самото градилиште и врши исклучиво работи на администрацијата на градилиштето. Овде влегуат и трошкови на платите на магационерите, чуварите, дежурниот персонал, домаќините и другиот персонал на градилиштето неопходен за извршување работите.

Трошковите на платите треба да се предвидуваат заедно со додаците на тие плати, додавајќи ги и трошковите за дневници и теренски додаци.

16) Патните и селидбените трошкови на раководниот, техничкиот, помошно техничкиот и административниот персонал, како и другиот помошен персонал и работна сила, која што е на работа на градилиштето.

17) Материални трошкови на администрацијата на градилиштето, канцеларскиот намештај и инвентар провизорно направен за градилиштето, одржување на канцеларскиот инвентар и намештај, материјал за чистење и осветлување на канцелариите, такси, поштарина и сл.

18) Трошкови на наемот на земјиштето за потреби на градењето, доколку е тоа потребно за да би се работата на самото градилиште можела правилно да организира. Доколку се работи за наеми за земјишта од поголеми размери, на пример: привремен колосек за превоз на материјал преку тугји имоти и сл., такви трошкови на наем го теретат елементот на трошковите на материјалот; потоа трошкови за наем на згради за сместување канцеларии, за сместување канцеларски персонал, магацини и евентуално згради за стока.

Наем на згради за живеење, за мени и други цели по точ. 5 Напатствието за елементите на цената на градежните услуги, се смета за неработен.

Трошковите на надокнадата (уништени сејани, вокли, пасишта и сл.) се засметуваат во оваа позиција.

19) Трошкови на превоз на техничкиот и административниот персонал од градилиштето до населбата и обратно (доколку нема можности за сместување на овој персонал на самото градилиште и доколку се тие превози потребни за вршење работа на градилиштето).

20) Трошкови на здравствената заштита и трошкови за културни и социјални цели на работниот колектив упослен на градилиштето.

21) Административни трошкови во врска со работите на занаетчиите, кои што самостојно изведуваат работи (столари, бравари, инсталатери и др.). Доколку претпријатието врши некои технички работи во врска со тие занаетчииски работи, тоа ќе ги пресметува на порачачот на града или на односниот занаетчија, ако тие работи односно трошкови не настанале со грешка на претпријатието.

г) Калкулативни отписи (амортизации)

22) До донесувањето на нови прописи претпријатијата ќе ги засметуваат калкулативните отписи (амортизации) спрема стварната вредност, економичниот број на саатите на работата и времето на ефективната работа на поедини упослени стројни и постројки на односната работа.

Калкулативните работи (амортизации) за стројните и постројките, чиите трошкови на погонот се укалкулисани на елементот на трошковите на материјалот (точ. 3 под в) Напатствието за елементите од кои што се состои цената на градежните услуги, се пресметуваат поединечно и одвоено во односната позиција. Ако една бетонска мешалица работи само на мешање бетон, а нејзиниот калкулативен отпис засметан на единиците на мерата изнесува динари 10.—, тој износ се пресметува во структурата на цената на поединечната работа под точ. г) (калкулативни отписи).

Калкулативните отписи за стројните, справите и постројките, чиите трошкови на работата ги теретат повеќе поединечни работи (повеќе позиции, предметки), се пресметуваат сразмерно со учестието на стројните, справите и постројките на односните поединечни работи во постоечната сбирка на трошковите на материјалот и платите на изработувањата со додаците на тие плати.

Калкулативните отписи за стројните, справите и постројките, чиите трошкови на работата го теретат мнозинството на поединечните работи на предметката или сите поединечни работи (дизалица кај високи градби), се пресметуваат сразмерно со учестието на стројните, справите и постројките на целокупната работа во постоечната сбирка на трошковите на материјалот и платите на изработувањата со додаците на тие плати.

Пример: некоја работа се состои од следните работи:

ВИД НА РАБОТА	Количина	Трошкови на материјалот		Плати на изработувањата		Употребени стројни
		за 1 м ³	за целата работа дин.	за 1 м ³	за целата работа дин.	
1) Копање земја	3.000 м ³	10	30.000	40	120.000	Транспортер
2) Бетон во темели	1.200 "	800	960.000	150	180.000	Транспортер Бет. мешалица
3) Зидане со опека	400 "	600	240.000	190	76.000	Транспортер Бет. мешалица
Вкупно:			1.230.000		876.000	

Трошкови на материјалот и плати на изработувања за целата работа изнесуваат 1.606.000.— дин.

Калкулативните отписи нека изнесуваат:

ВИД НА СТРОЈОТ	Број на саати на ефективната работа на стројот на таа работа	Калкул. отпис за 1 сат работа дин.	Износ на калкул. отписи за целата работа дин.	Позиции на кои се однесуат отписите
Транспортер	300	30.—	9.000.—	1, 2, 3
2 бет. мешалици	200	2×40.—	<u>16.000.—</u> <u>25.000.—</u>	2, 3

$$\text{Калкулативен отпис за транспортер: } \frac{9.000 \times 100}{1.606.000} = 0,560\%$$

$$\text{Калкулативен отпис за бетон. мешалици: } \frac{16.000 \times 100}{1.606.000 - (30.000 + 120.000)} = 1,099\%$$

Трошкови на калкулативните отписи за поедини позиции изнесуат:

ВИД НА РАБОТА	Количина м³	Трошкови на материјалот и плати на изработувањата дин.	Калкул. отписи во %	Вкупни износи на калкул. отписи дин.	Калкул. отписи на единица на мера
1) Копане земја	3.000	150.000	0,560%	840.—	0,28 дин./м³
2) Бетон во темели	1.200	1.140.000	1,659%	18.912,60	15,76 „
3) Зидане со опека	400	316.000	1,659%	5.424,40	13,11 „
Вкупно:		1.606.000		24.995.—	

д) Трошкови на управата и продавачката

23) Трошковите на управата и продавачката на државните градежни претпријатија од општодржавно значење се засметуваат спрема прописите на Решењето за постоеците на општите трошкови на градилиштата и трошковите на управата и продавачката, како и за постоеците на додатоците на бруто

плати на работната сила и цените на градежните услуги на државните градежни претпријатија од општодржавно значење и тоа спрема видот на работата и големината на соборот на трошковите на материјалот и платите на изработувањата со додатоците на тие плати за работната година, а по следната табела:

ВИД НА ГРАДБАТА	Претпријатија, за кои што се предвидува да ќе имаат собор на трошкови на материјалот и платите на изработувањата со додатоците на тие плати, во работната год.	
	до 50.000.000 дин.	преку 50.000.000 дин.
	Ту	Ту
Високоградби	5.5%	5%
Индустриски градби	5.5%	5%
Ниски градби (сообраќајници)	5.5%	5%
Хидроградби и мостови	5.5%	5%

Ту = постоток (%) на трошковите на управата и продавачката.

Постоите на трошковите на управата и продавачката на државните градежни претпријатија од републиканско значење ги одредува надлежниот претседател на републиканската планска комисија по предлог од надлежниот министер на градежите (чл. 1 став 5 на уредбата).

III. За добивката

24) Спрема прописите на уредбата, на сите градежни претпријатија добивката им е обезбедена, ако е пресметковната (стварна) полна цена на коштането од предвидената цена на градежните услуги за односниот објект.

Претпријатијата со својата совесна, планска и систематска работа можат да остварат поголема добивка.

Добивката на претпријатијата зависи од арната и смислената организација, како и од рационалното и правилното водење на претпријатието односно од способноста на самиот раководач на претпријатието. Слабо водени и нерационално организирани претпријатија ќе покажат во своето работење загуба наместо добивка. Постигната поголема стварна добивка покажуе и поголема способност на раководачот на претпријатието.

Видови на добивката

25) Спрема чл. 2 став 1 уредбата, добивката на градежните претпријатија може да биде предвидена и непредвидена.

26) Предвидена добивка е онаа добивка, која што е со план предвидена.

27) Предвидената добивка се одредуе во постоток од нормираните трошкови на изработувањата (собиорот на трошковите на материјалот, платите на изработувањата со додаците на тие плати и општите трошкови на градењето, чл. 2 став 2 уредбата).

Постотокот (индивидуалната стопа) на предвидената добивка на претпријатието се пресметуе спрема Решението на Владата ФНРЈ од 14 јануари 1947 година, значајниот на пресметуењето на постотокот на предвидената добивка на градежните претпријатија („Службен лист ФНРЈ“ бр. 5/47) врз основа на просечната стопа на предвидената добивка во граѓевинарството, која што изнесуе 7% (седум од сто) чл. 3 на споменатото решение на Владата ФНРЈ, а по следната формула:

$$Ди = \frac{С \times Дп}{Пс}$$

при што е:

Ди — индивидуална стопа на предвидената добивка на поедино претпријатие;

С — собир на основните и обртните средства на односното претпријатие, т. е. на сите оние основни и обртни средства со кои што работи едно градежно претпријатие, без оглед да ли се тие средства сопствени или позајмени односно закупени.

Дп — просечна стопа на предвидената добивка во граѓевинарството која што изнесуе 7% (седум од сто);

Пс — полна цена на коштањето на сите предвидени градежни услуги во текот на една година, пресметана врз основа на нормираните трошкови.

Пример:

С = собир на основните и обртните средства на едно претпријатие изнесуе (15,000,000 + 10,000,000) = 25,000,000.— динари;

Пс — полна цена на коштањето на сите предвидени градежни услуги во текот на една година на односното претпријатие изнесуе 87,500,000.— динари;

Дп — просечна стопа на предвидената добивка во граѓевинарството е 7% (седум од сто).

Спрема тоа, индивидуалната стопа на предвидената добивка на односното претпријатие ќе изнесуе:

$$Ди = \frac{25,000,000 \times 7}{87,500,000} = 2\%$$

Индивидуалната стопа на предвидената добивка за поедини претпријатија ја пресметуе надлежниот административно-оперативниот раководач (сојузната, односно земската управа), а ја потврдуе и му ја соопштуе на претпријатието надлежното министерство на градежите во согласност со надлежното министерство на финансите.

Пресметаната индивидуална стопа на предвидената добивка ќе се применуе на сите објекти кои што претпријатието ќе ги изведуе.

Аналогно со предното, предвидената добивка кај едно претпријатие се одредуе објектот се пресметуе по следен начин:

Ако градежното претпријатие А има индивидуална стопа на предвидена добивка 2%, а основот за пресметуење на добивката кај еден објект во изградбата (нормираните трошкови на материјалот, платите на изработувањата со додаците на тие плати и општите трошкови на градењето) изнесуе динари 100,000,000.— тогаш предвидената добивка (Д) за тој објект изнесуе:

$$Д = \frac{100,000,000 \times 2}{100} = 2,000,000$$

28) Непредвидената добивка се појавуе тогаш, кога износот на пресметаната (стварната) полна цена на коштањето е понизок од предвидената (нормираната) полна цена на коштањето. Спрема тоа, непредвидената добивка се јавуе како резултат на остварното смалуење на нормираните трошкови на материјалот, платите на изработувањата и во постотокот на одредените општи трошкови на градилиштето и трошковите на управата и продавачката (чл. 2 ст. 4 уредбата).

Пример: полна цена на коштањето на еден градежен објект калкулирана врз основа на нормираните трошкови на материјалот, платите на изработувањата и во постотокот на одредените општи трошкови на градилиштето и трошковите на управата и продавачката, без калкулативни отписи, изнесуе динари 25,000,000.—. Пресметаната предвидена добивка на дотичниот објект изнесуе 400,000.— динари. Ако претпријатието со поголемието на продуктивноста на работата и со уштедата на материјал или со смалуењето на општите трошкови на градилиштето и трошковите на управата и продавачката, ја смали полната цена на коштањето (без калкулативните отписи) на објектот на 24,500,000.— динари, тогаш разликата од 500,000.— динари меѓу предвидената (нормираната) полна цена на коштањето од 25,000,000.— динари и пресметаната (стварната) полна цена на коштањето од 24,500,000.— динари претставуе непредвидена добивка.

Смалуењето на трошковите на полната цена на коштањето без калкулативните отписи, настанато заради снижуењето платите на работната сила и цените на материјалот, не се сметаат за непредвидената добивка. Така, на пример, разликата настаната заради снижуењето на цената на материјалот, железничките и другите тарифи и слично не се смета за непредвидена добивка. Ова снижуење на цената на материјалот треба да се искаже одделно како разлика на цената, која што претпријатието ќе ја уплатуе во буџетот на органот кој што претпријатието го основал, најдоцна шест недели после истекот на пресметковниот период.

29) Загубата настануе ако е износот на пресметаната (стварната) полна цена на коштањето повиока од предвидената (нормираната) полна цена на коштањето. Спрема тоа, загубата ќе се појави тогаш, кога претпријатието кај некој градежен објект ги пречекори нормираните трошкови на материјалот, платите на изработувањата, општите трошкови на градилиштето и трошковите на управата и продавачката. Пример: полна цена на коштањето, без калкулативни отписи, на еден објект, искакулирана врз основа на нормираните трошкови, изнесуе динари 20,000,000.—. Предвидената добивка на дотичниот објект изнесуе динари 300,000.—. Ако на крај на свршениот објект се покаже да остварената стварна полна цена на коштањето (без калкулативните отписи) на односниот објект изнесуе 20,100,000.— динари, тогаш се појавуе загуба од 100,000.— динари.

IV. Начин на одредуењето добивката

30) Предвидената добивка се одредуе односно се пресметуе два пати, и тоа:

а) првиот пат пред почетокот на изградбата (покажуе на сопствена предвидената добивка), т. е. претходно одредуење на предвидената добивка; и

б) вториот пат, после истекот на пресметковниот период (пресметковниот показател на предвидената добивка), т. е. пресметковно одредување на предвидената добивка;

31) Непредвидената добивка се утврдуе само еднаш, а по истекот на пресметковниот период.

Претходно одредување на предвидената добивка

32) Предвидената добивка се одредуе претходно пред почетокот на работењето, врз основа на нормираните трошкови на материалот, платите на изработувањата со додаците на тие плати и општите трошкови на градењето. Вака одредена предвидена добивка се книжи обвезно во евиденцијата на планот и служи како еден од елементите за изработување на финансискиот план на претпријатието и како основ во смисла на чл. 6 ст. 2 Напатствието за извршување Уредбата за банковните сметки на добивката на државните стопански претпријатија и нивните административно-оперативни раководачи („Службен лист ФНРЈ“ бр. 6/47) за полагање аконтации на банковната сметка на добивката.

Пресметковно одредување на добивката

33) Вториот пат, т. е. после истекот на пресметковниот период (на едно тромесечие на предвидената добивка на претпријатието се утврдуе врз основа нормираните трошкови на материалот, платите на изработувањата со додаците на тие плати и општите трошкови на градењето на овие објекти, кои што се свршени во тој период, како и за оној дел на работите на несвршените објекти, кои што се извршени и внесени во привремената ситуација во тој пресметковен период.

34) Непредвидената добивка се утврдуе после истекот на пресметковниот период на следен начин:

а) кај свршените објекти, за кои што се елементите од структурата на цените нормирани како разлика меѓу нормираната полна цена на коштањето и пресметаната (стварната) полна цена на коштањето, ако оваа последна е пониска;

б) кај работи кај кои што не било возможно унапред да се утврди норма на трошковите, спрема прописите на Решењето на Сојузната планска комисија од 21 јануари 1947 година („Службен лист ФНРЈ“ бр. 9/47).

35) Загубата се појавуе кај свршените објекти, за кои што елементите од структурата на цената се нормирани, како разлика меѓу пресметаната (стварната) и нормираната полна цена на коштањето, ако оваа последна е пониска.

36) Непредвидена добивка и загуба на свршените објекти во текот на една година се компензираат. Работите на објектите кои што се извршуваат во текот на две и повеќе работни години, мораат да се пресметат на крајот на секоја работна година како завршни работи за оној дел работите извршени во односната работна година.

37) Конечната пресметка на предвидената и непредвидената добивка односно загуба се врши по завршетокот на работната година после одобрувањето на завршните сметки на претпријатието во смисла на чл. 57 ст. 1 Основниот закон за државните стопански претпријатија.

V. За расподелбата на добивката

38) Остварената предвидена добивка се расподелуе:

а) за допринос на Фондот на раководството на претпријатијата (чл. 5 ст. 1 уредбата);

б) за самостојно располагање на претпријатието за потреби вон од пропишаниот план, и тоа: за покривање помали потреби на рационализацијата, за технички и технолошки испитувања, за поарнување сигурноста на уредите и житниските услови на работата (чл. 3 ст. 3 уредбата);

в) на претпријатието за со план предвидените потреби и тоа во цел на: поголеми сопствени основни и обртни средства на претпријатието и покривање на оперативните расходи (изваторство, изучување и истражување, чл. 3 ст. 1 уредбата). Со овој дел на добивката претпријатието ќе располага на начин одреден во финансискиот план. При тоа поедини потреби можат да се покриат само до износот одреден во планот, а остатокот се плаќа во корист на буџетот на органот кој што го основал претпријатието;

г) за административно-оперативниот раководач (сојузната односно земската управа), а за со план предвидените одделни рационализации на заостанатите претпријатија и за поголеми инвестиции (чл. 3 ст. 1 и 4 уредбата). Доколку по покритието на со планот предвидените потреби некој дел на оваа добивка би претекнал, административно-оперативниот раководач (сојузната односно земската управа) преостанатиот дел на добивката ќе ја уплати во корист на буџетот на органот под чијата надлежност потпаѓа, т. е. во корист на сојузниот односно републиканскиот буџет на надлежната народна република.

39) Остварената непредвидена добивка на претпријатието се расподелуе:

а) за допринос на Фондот на раководството на претпријатието (чл. 4 ст. 1 уредбата);

б) за самостојно располагање на претпријатието за потреби вон од прописите на планот, означени во претходната точка под б) на ова напатствие (чл. 4 ст. 1 уредбата);

в) останатата добивка за плаќање во буџетот на органот кој што претпријатието го основал (чл. 4 ст. 1 уредбата).

40) Височината на доприносот на Фондот на раководството на претпријатието, како од предвидената така и од непредвидената остварена добивка се утврдуе по прописите на Уредбата за Фондот на раководството на претпријатието и Централниот фонд на претпријатијата на државните градежни претпријатија („Службен лист ФНРЈ“ бр. 106/46), како и по Решењето на Стопанскиот совет на Владата ФНРЈ бр. 276 од 9 јануари 1947 година за општиот сметковен фактор, постоечките на непредвидената добивка и постоечките на добивката за 1946 година кои што претпријатијата ќе ги уплатуваат во Фондот на раководството („Службен лист ФНРЈ“ бр. 3/47).

41) Височината на делот на предвидената добивка, кој што се книжи на банковната сметка на претпријатието, го одредуе во постотот од 25% до 50% надлежниот министер на градежите во согласност со министерот на финансите одкупната предвидена добивка по одбиток на доприносот на Фондот на раководството (чл. 3 ст. 1 уредбата). Оваа остварена предвидена добивка му служи на претпријатието со дел за самостојно располагање за покривање на потребите, кои што со план не се предвидени, а со дел за покривање со план предвидените потреби на претпријатието.

42) Височината на делот на предвидената добивка, со кој што претпријатието самостојно располага, го одредуе надлежниот министер на финансите по предлог од надлежниот министер на градежите. Овој дел може да биде најмногу 50% од

делот одреден на претпријатието по претходната точка на ова напатствие.

Височината на делот на непредвидената добивка, со кој што претпријатието самостојно располага, го одредуе надлежниот министер на финансите по предлог од надлежниот министер на градежите. Овој дел може да изнесуе најмногу 25% од вкупната непредвидена добивка.

43) Остварената предвидена и непредвидена добивка за завршените и пресметани објекти, а на крајот на годината и за несвршените работи, се распоредуе по следниот ред:

а) најпрво се покрива загубата ако е била во претходното тромесечје, и трајно прво од непредвидената добивка; доколку непредвидената добивка не би можела да ја покрие пораната загуба оваа ќе се покрие од предвидената добивка;

б) ако претпријатието остварило добивка, а порано немало евентуална загуба ќе се одвои најпрво допринос на Фондот на раководството;

в) делот на предвидената добивка, кој што се книжи на банковната сметка на претпријатието, како и делот на предвидената добивка кој што припаѓа на надлежниот административно-оперативен раководач (на управата).

г) износ на предвидената добивка со кој што претпријатието самостојно располага, како и преостанатиот дел на предвидената добивка за подмирување со план предвидените потреби на претпријатието.

д) износ на непредвидената добивка со кој што претпријатието самостојно располага;

г) преостанатиот дел на непредвидената добивка кој што се уплатуе во буџетот на органот што го основал претпријатието.

Пример: трошкови на изработувањата на еден градежен објект изнесуат динари 30.000.000.—, на таа работа претпријатието остварило:

	Динари
предвидена добивка — — — — —	600.000.—
непредвидена добивка — — — — —	200.000.—
Сосема:	800.000.—

во пораното тромесечје претпријатието немало загуба;

како претпријатието постигнало помалку од 15% книжување на трошковите на материјалот на платите на изработувањата и во постоток на одредените општи трошкови на градилиштето, на управата и издавачката, тоа врз основа на Решението од Стопанскиот совет на Владата ФНРЈ бр. 276 од 9 јануари 1947 година („Службен лист ФНРЈ“ бр. 347) допринос на Фондот на раководството изнесуе 40% од вкупната непредвидена добивка;

на основа формулата за пресметување постотокот на предвидената добивка на доприносот на Фондот на раководството, а во смисла чл. 3 Уредбата за Фондот на раководството на претпријатието и Централниот фонд на претпријатието („Службен лист ФНРЈ“ бр. 106/46) за односниот објект постотокот на доприносот за Фондот на раководството изнесуе 15%;

претпоставиме да претпријатието може да книжи на основа решението на надлежниот министер на градежите, по одбиток 15% на доприносот за Фондот на раководството, на своја банковна сметка 40% од преостанатата предвидена добивка;

претпоставиме да на основа решението од надлежниот министер на финансите претпријатието може самостојно да располага со 30% од предвидената добивка книжена на банковна сметка, како и со 25% од вкупниот износ на непредвидената добивка;

остатокот на предвидената добивка од 60%, по одбиток на доприносот за Фондот на раководството, се книжи на банковна сметка на надлежниот административно-оперативно раководство (управата), додека 35% од непредвидената добивка се уплатуе во буџет на органот кој што претпријатието го основал.

На основа предните подаци ќе се изврши следна распределба на добивката:

а) за Фонд на раководството:

	Динари
1) од непредвидената добивка 40%, т. е., $200.000 \times 40\%$ — — — — —	80.000.—
2) од предвидената добивка 15%, т. е., $600.000 \times 15\%$ — — — — —	90.000.—
Сосема:	170.000.—

б) на банковна сметка на добивка на претпријатието треба да се положи 40% од вкупниот износ на предвидената добивка смален за износот на доприносот во Фондот на раководството.

т. е. $600.000 - 90.000 = 510.000 \times 40\% = 204.000.—$

в) преостанатата предвидена добивка, која што се книжи на банковна сметка на надлежниот административно-оперативниот раководач (управата), изнесуе 60% од вкупниот износ на предвидената добивка, смалена за износ на доприносот во Фондот на раководството,

т. е. $600.000 - 90.000 = 510.000 \times 60\% = 306.000.—$
(или $510.000 - 204.000 = 306.000.—$).

г) претпријатието може самостојно да располага со 30% од вкупната предвидена добивка книжена на неговата банковна сметка, т. е., $204.000 \times 30\% = 61.200.—$

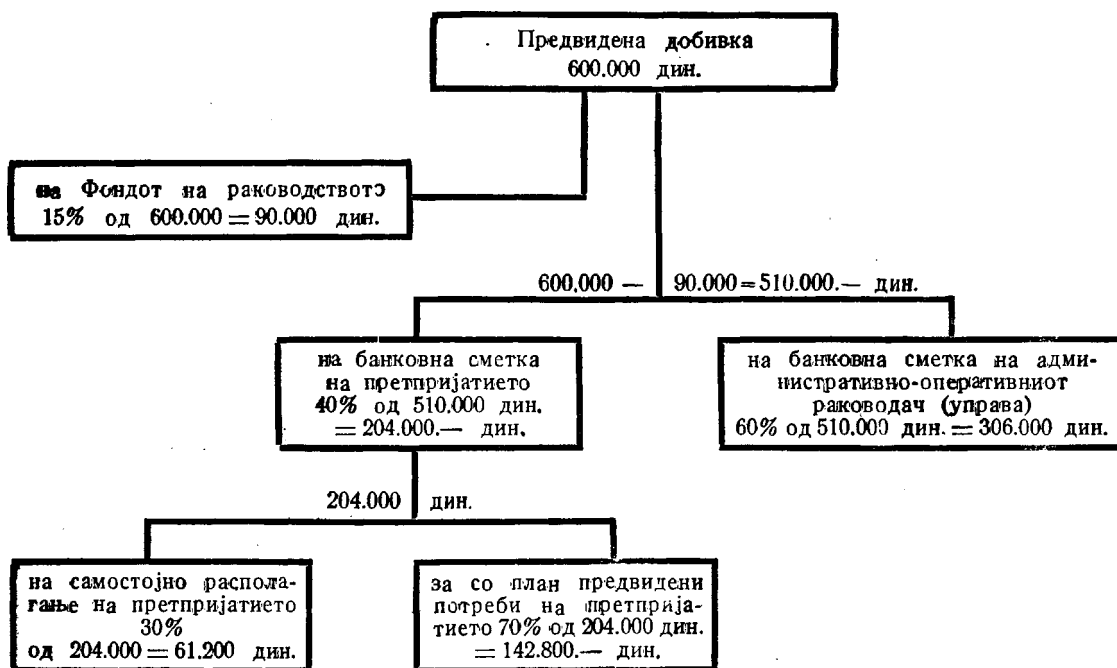
д) преостанатата предвидена добивка, книжена на банковна сметка на претпријатието, која што служи за покривање со план предвидените потреби на претпријатието,

од 70% т. е. $204.000 - 61.200 = 142.800.—$
(или $204.000 \times 70\% = 142.800$)

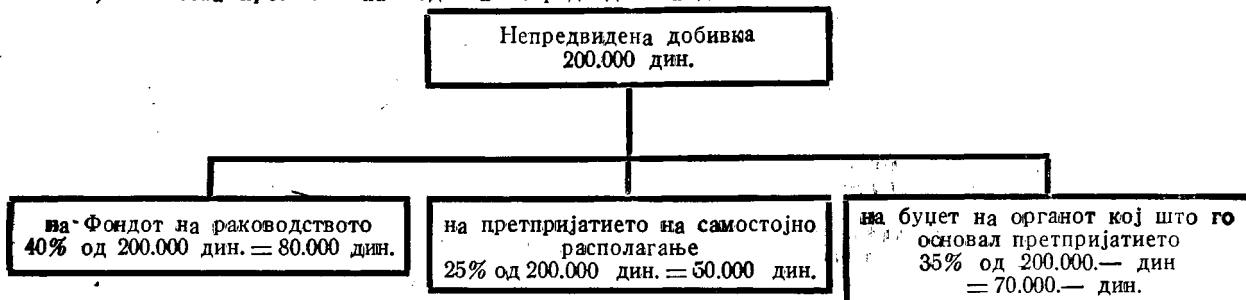
г) претпријатието може самостојно да располага со 25% од вкупната непредвидена добивка, т. е. $200.000 \times 25\% = 50.000.—$

е) преостанатата непредвидена добивка од 35% од вкупната непредвидена добивка се книжи во корист на буџетот на органот кој што го основал претпријатието, т. е. $200.000 \times 35\% = 70.000.—$

а) Шематска претстава на поделба предвидената добивка:



б) Шематска претстава на поделба непредвидената добивка:



44) Со наредба од Министерот на финансите ФНРЈ П бр. 44 од 10 јануари 1947 година по привременото книжење на добивката на државните стопански претпријатија на собирните сметки на нивните административно-оперативни раководачи (управите) административно-оперативниот раководач е овластен да може да ги ограничи износите кои што претпријатието ќе ги употребуе за цели на Фондот на раководството и за дел на добивката со кој што претпријатието слободно располага вон од пропишаниот план на 75% од собирот на средствата распоредени во таа цел („Службен лист ФНРЈ“ бр. 5/47).

45) Претпријатието во текот на годината привремено ќе ја засметуе предвидената добивка на привремени ситуации. Оваа добивка претпријатието не ќе ја уплатуе на банковните сметки на добивката, туку ќе ја евидентира во своето книговодство. Вака пресметаните износи ќе служат како основ за уплатување доприносот во Фондот на раководството. Уплати во Фонд на раководството можат да се извршат само во височина 50% од доприносот за Фондот на раководството од привремено пресметаната добивка.

46) Пресметка на доприносот на Фондот на раководството за свршени објекти, како и други распределби на добивката, ќе се изврши во смисла точ. 6 ст. 2 Напатствието на Министерот на финансите ФНРЈ П бр. 150 од 17 јануари 1947 година за извршување Уредбата за банковните сметки на добивката на државните стопански претпријатија и нивните ад-

министративно-оперативни раководачи („Службен лист ФНРЈ“ бр. 6/47), а конечна пресметка на крајот на работната година такугјере и за недовршените работи.

VI. Книжење на добивката и загубата

47) По пресметката и распределбата на добивката се врши книжење на добивката односно загуба.

48) Пресметаната предвидена и непредвидена добивка, како и пресметаната загуба претпријатието ќе ги книжи во своите работни книги одма по пресметането.

49) Во своите работни книги претпријатието ќе отвори одделни конта за:

- а) предвидена добивка,
- б) непредвидена добивка и
- в) загуба.

Противставки на книжењата на горните конта ќе се книжат на конта на резултатот на изградбата.

50) Во смисла чл. 2 Уредбата за банковните сметки на добивката на државните стопански претпријатија и нивните административно-оперативните раководачи, претпријатијата односно нивните административно-оперативните раководачи ќе отвараат кај Народната банка следни сметки:

- а) сметка за предвидена добивка и
- б) сметка за непредвидена добивка.

51) Министерот на финансите ФНРЈ со својата Наредба за привремено книжење на добивката на државните стопански претпријатија од 10 јануари

1947 година („Службен лист ФНРЈ“ бр. 5/47) одредил да административно-оперативните раководачи (управи) отворат кај огранките (работните единици) на Народната банка во своето седиште собирни сметки по врсти на добивката (чл. 2 Уредбата за банковните сметки на добивката), на кои што привремено ќе се книжи добивката на сите претпријатија под нивно раководство.

52) Како поедини претпријатија така и нивните административно-оперативните раководачи (управи) ќе водат во своите работни книги конта на евиденција од кои што ќе бидат јасни сите поедини и вкупни уплати на секое претпријатие по врсти на добивката.

Иако е во тој случај сета добивка на претпријатието книжена кај Народната банка на собирна сметка на административно-оперативниот раководач (на управата), претпријатијата се овластени да располагаат, во смисла на чл. 4 ст. 2 Уредбата за банковните сметки на добивката на државните стопански претпријатија, а во државните на стварно уплатени износи и постоејќите противи за расподелба на добивката (ограничување по чл. 44 на ова напатствие), со односниот дел на добивката. Во таа цел можат да издаваат налози непосредно на Народната банка за исплати на терет на сметките на добивката на својот административно-оперативен раководач.

53) Претпријатијата ќе ја полагаат на крај на секое тромесечје на соодветната банковна сметка предвидената добивка за односното тромесечје и тоа за сите оние објекти кои што биле свршени, пресметани и примени, и за кои што била одредена цена на градежна услуга најмалку месец дена пред свршетокот на односното тромесечје, спрема Напатствието за извршување Уредбата за банковните сметки на добивката. Полагање на добивката за работи, кои што се свршени во последниот месец на односното тромесечје, ќе се изврши во наредното тромесечје, и тоа најдоцна еден месец по извршениот прием на работата и одредување цената на градежната услуга.

Истовремено со полагањето на предвидената добивка, ќе се изврши и полагање на евентуалната непредвидена добивка за тие работи, во смисла на предните прописи од оваа точка.

54) Сите уплати на банковните сметки на добивката до конечната пресметка на крајот на работната година претставуваат аконтации.

55) По завршеток на секое тромесечје претпријатија ќе извршат пресметка на добивката (предвидена и непредвидена) и тоа за сите оние објекти, кои што биле во односното тромесечје свршени, засметани и примени и за тоа ќе го известат надлежниот административно-оперативен раководач (управата). За оваа извршена пресметка на добивката административно-оперативниот раководач (управата) должен е да го известат надлежниот финансиски орган (чл. 55 Основниот закон за државните стопански претпријатија).

56) Вкупната пресметана добивка книжена на контата на пресметаната добивка се распоредува спрема Уредбата за цените на градежните услуги и за добивката и расподелба на добивката на државните градежни претпријатија од општодржавно и републиканско значење.

57) За конечна пресметка на добивката довојна во оглед сета остварена добивка во текот на едногодишно работење на претпријатието.

58) Со оглед на нееднакост на градежните дејности во поедини пресметковни периоди во текот на годината, треба во смисла на предното, а во цел на расподелба добивката, да се смета како целост целокупната едногодишна остварена добивка.

Гледањето добивката во целост е потребно заради тоа, што може во текот на годината, во равни пресметковни периоди, да се појави еднаш добивка а друг пат загуба, што е особено случај кај градежните претпријатија.

59) Кај претпријатија кај кои што во пресметковните периоди на почеток на годината е предви-

дена добивка, а за следни пресметковни периоди може да се очекуе загуба, во конечната пресметка ќе се земе само чистата добивка во текот на целата година, т. е. вкупната постигната добивка во поедини пресметковни периоди во текот на годината, одбивајќи ја вкупната загуба, која што се појавила во поедини пресметковни периоди во текот на истата година.

60) На крај на секој пресметковен период предвидената загуба се пренесуе од контото на пресметаната загуба на контото на пресметаната непредвидена добивка, за што претпријатието мора да го обавести својот административно-оперативен раководач.

61) Банковна сметка на непредвидената добивка во текот на годината треба да биде одраз на контото „Пресметана непредвидена добивка“. Тоа значи, да претпријатието во периодот, кога ќе се појави непредвидена загуба, ќе го пренесе износот на непредвидената загуба од банковната сметка на непредвидената добивка на својата редовна банковна (текука) сметка.

62) Предвидената добивка на претпријатието, книжена на банковната сметка на предвидената добивка, се распоредуе во следни цели:

- а) за средства на Фондот на раководството.
- б) за самостојно располагање на претпријатието;
- в) на претпријатието за со план предвидените потреби; и

г) за средства на административно-оперативниот раководач (управата) за со план предвидени одделни рационализации на заостанатите претпријатија и за поголеми инвестиции.

63) Непредвидената добивка на претпријатието, книжена на банковната сметка на непредвидената добивка, се распоредуе во следни цели:

- а) за средства на Фондот на раководството.
- б) за самостојно располагање на претпријатието. и

в) за плаќање во буџет на органот кој што претпријатието го основал.

64) Поблиски прописи за книжење на добивката ќе се донесат дополнително.

65) Ова напатствие ќе се применуе почнувајќи од 1 јануари 1947 година.

Бр. 1357

1 февруари 1947 година

Белград

Министер на градежите,
Влада Зечевич, с. р.

Согласен,

Претседател на Стопанскиот совет
на Владата ФНРЈ,
Борис Кидрич, с. р.

115.

На основа чл. 13 Уредбата за единствени цени, донесуам

ОБВЕЗНО ТОЛКУЕЊЕ И НАПАТСТВИЕ

ЗА ПРИМЕНУЕЊЕ ЧЛ. 10 СТАВ 2 УРЕДБАТА ЗА ЕДИНСТВЕНИ ЦЕНИ И ЗА НАЧИНОТ НА ПРЕСМЕТУЕЊЕТО ТРОШКОВИТЕ НА ТРАНСПОРТОТ КОИ ШТО ПАГЈААТ НА ТЕРЕТ НА ПРОИЗВОДУАЧКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1) Кај производи, за кои што ќе се одредуваат единствени цени со важност на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија како трошкови на транспорт, кои што пагјаат на терет на

производителот, во смисла на чл. 10 ст. 2 Уредбата за единствени цени, се сметаат транспортните трошкови од производителот до железничката односно паробродската станица најблиска на местото на потрошувачот (купувачот) доколку за некои производи не е пропишано инаку.

2) Овие транспортни трошкови паѓаат на терет на производителот и се книжат на сметка на трошките на продавачката на производителот спрема долу наведените прописи.

3) Трошките на транспортот од точ. 1 на ова напатствие се пресметуваат за одредена единица на односниот производ или група производи и се внесуваат во калкулацијата во износ кој што ќе биде од страна на надлежните органи нормиран како „просечна подвозна ставка“.

4) Производителите претпријатија ќе ја внесуваат нормираната просечна подвозна ставка во своите калкулации во полната цена на коштането како двоен елемент на трошките на продавачката на претпријатието и тоа под назив „просечни трошкови на транспортот“ (точ. 6 б на шемата на калкулацијата од чл. 25 Законот за еднообразно сметководство).

5) Калкулисаните (пресметаните) нормирани трошкови на транспортот ќе ги книжат производителите претпријатија на терет на одделно konto во класата 4 а во корист на соодветното konto „пресметани трошкови на транспортот“ во класата 2 (подгрупа 235).

Платените трошкови на транспортот ќе ги книжат производителите претпријатија на терет на соодветното konto „платени трошкови на транспортот“ во класа 2 (подгрупа 234), а во корист на контото во класа 1 (благајна, банки и сл.).

6) На крај на секој пресметковен период, а најдоцна на секое тромесечје, производителите претпријатија на редовната банковна сметка на својот административно-оперативен раководач ќе ја дозначат разликата меѓу повисоките калкулисани (пресметани) и пониските платени трошкови на транспорт во тој пресметковен период, т. е. побарувачки салдо на контниот пар 234 и 235. Разликата меѓу повисоките платени и пониските калкулисани (пресметани) трошкови на транспортот т. е. долговниот салдо на контниот пар 234 и 235 ќе ја дозначи надлежниот административно-оперативен раководач на редовната банковна сметка на односниот претпријатие.

7) Административно-оперативните раководачи се должни да водат точна книговодствена евиденција на таквите дознаки (уплати и исплати) на нивната редовна банковна сметка, одделно за секое претпријатие кое што се навојга под нивното раководство.

На крај на секоја година административно-оперативниот раководач ќе ја пресмета евентуалната разлика меѓу сите такви исплати и уплати во таа година со буџетот на органот под чија надлежност потпаѓа односниот административно-оперативен раководач т. е. со сојузниот буџет односно со државниот буџет на народната република.

8) За производи, за кои што ќе се одредуваат единствени цени со важност на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија нормираните просечни подвозни ставки од точ. 3 на ова напатствие ќе ги одредат надлежните производствени министерства на ФНРЈ по предлог на односните административно-оперативни раководачи, а во согласност со Сојузната планска комисија.

Во таа цел надлежните административно-оперативни раководачи ќе пресметуваат за одредена единица на секој таков производ одредена подвозна ставка,

земајќи во овладувањето споровозни железнички и паробродски тарифи, вкупните количини на производството во сите негови претпријатија за секој таков производ како и сите далечини до местото на дистрибуцијата, за соодветните количини на односните производи спрема стварните дистрибуции од 1946 и спрема предвидувањето дистрибуциите за 1947 година.

9) Средните подвозни ставки, пресметани спрема точ. 8 на ова напатствие, административно-оперативните раководачи со потребно образложение како свој предлог ќе го достават на надлежното производствено министерство ФНРЈ.

10) Надлежното производствено министерство на ФНРЈ, врз основа на примените предлози на административно-оперативните раководачи, а по претходна согласност на Сојузната планска комисија, ќе ги одреди средните подвозни ставки за одредените калкулативни единици на сите производи од точ. 1 на ова напатствие кои што потпаѓаат под нивно раководство.

Одредените средни подвозни ставки ќе им ги соопштите надлежното производствено министерство на ФНРЈ на производителите претпријатија преку надлежните административно-оперативните раководачи.

11) Просечните подвозни ставки, одредени и соопштени спрема точ. 10 на ова напатствие, ќе важат за сите производителски претпријатија кои што ги произведат оние производи за кои што тие средни подвозни ставки се одредени.

12) За производи, за кои што е веќе одредена единствена цена со важност на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија, како средни подвозни ставки од точ. 3 на ова напатствие ќе се сметаат и ќе важат, оние износи кои што во таа цел биле земен во оглед кај одредувањето на тие единствени цени. Спрема тоа, за такви производи административно-оперативните раководачи за сега нема да пресметуваат нити да ги предлагаат средните подвозни ставки во смисла на предните одредби на ова напатствие.

Од денот на влегувањето во сила на ова напатствие, производителите претпријатија за производите, наведени во предниот став, ќе престанат со книжењата на пресметаните и стварните трошкови на транспортот на досегашните евидентни сметки на тие трошкови, како и со уплатите на салтата на тие сметки на „Собирната сметка“, па оттогаш и за такви производи во се ќе постапуваат по одредбите од точ. 4—6 на ова напатствие.

13) За производи, за кои што во смисла на чл. 2 став 2 Уредбата за единствени цени ќе се одредуваат единствени цени со важност само на територија на поедини народни републики, владите на народните републики ќе донесуваат одделни прописи за начинот на пресметувањето на трошките на транспортот кои што паѓаат на терет на производителот, и тоа врз основа на начелните напатствија кои што во тој поглед ќе ги донесе Владата ФНРЈ.

14) Ова обвезно толкување и напатствие влегува во сила со денот на објавувањето.

Бр. 1700

8 февруари 1947 година

Белград.

Претседател на Стопанскиот совет
на Владата ФНРЈ,
Варис Кидрич, с. р.

ОДЛИКОВАНИА

ПРЕЗИДИУМОТ

на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија
по предлог на Претседателот на Владата ФНРЈ
р е ш и л

да се за умешност во командуење, покажана храброст и особени заслуги за народ стечени во темот на народноослободителната борба одликуат

СО ОРДЕН ЗАСЛУГА ЗА НАРОД II РЕД:

капетани: Божовић Б. Војин, Гранић М. Драган и Јовановић Н. Раде,

СО ОРДЕН ПАРТИЗАНСКА ЗВЕЗДА III РЕД:

поручници: Глушац С. Јован и Тадић П. Мирко;
потпоручник Гудурић Б. Илија.

СО ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ:

потпоручник Фурлан И. Јоже;
старији водник Љубинковић Б. Алекса;
водник Галешкић В. Бранко;
млађи водник Савић Л. Паја;
десетар Мржијак Ј. Мијо;
борац Драгојевић Е. Жарко.

СО ОРДЕН ЗАСЛУГА ЗА НАРОД III РЕД:

потпоручници: Кривачевић И. Милица и Надован Ј. Данило;
заставници: Гркавац Ј. Гојко и Јерчић Ј. Доменик;
старији водници: Карадаревић С. Славко и Војиновић Р. Мило;
млађи водници: Добрић Ђ. Љубиша, Пиљаш Л. Григорије и Столчић В. Миодраг;
борци: Цветковић В. Миодраг, Ђурић Н. Стево, Филиповић М. Живота, Рамадановић Е. Курта и Шатовић М. Јосип.

СО МЕДАЉА ЗА ХРАБРОСТ:

борац Лазић Ђоке Душан.

Бр. 523

19 октомври 1946 година
Белград

Секретар,
М. Перуничич, с. р.

Претседател,
др И. Рибар, с. р.

ОД ЗЕМСКИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТОВИ

НАРОДНЕ НОВИНЕ СЛУЖБЕН ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ службен лист на Народна Република Хрватска, во бројот 11 од 4 февруари 1947 година, објавуат:

Решение за книжењето на редовната добивка на државните угостителски претпријатија;

Решение за располагање на државните угостителски претпријатија со 35% на добивката, која што се книжи во нивна корист;

Решение за располагање на административно-оперативниот раководач на државните угостителски претпријатија со 30% од добивката која што се книжи на негова сметка.

Во бројот 12 од 8 февруари 1946 година објавуат:

Уредба за привременото финансирање на државните потреби на Народната Република Хрватска за раздобјето јануари—март 1947 година;

Правилник за состав и работењето на Советот на социалното осигуруење на Народна Република Хрватска;

Решение за уредуење на државните угостителски претпријатија;

Решение за класирање на државните угостителски претпријатија.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Народна Република Македонија“ во бројот 1 од 1 јануари 1947 година објавуе:

Одлука на Уставотворното собрание на Народна Република Македонија за прогласуење Уставот на Народна Република Македонија;

Во бројот 2 од 30 јануари 1947 година објавуе:
Закон за овластуење Претседателството на Президиумот на Народното собрание на Народната Република Македонија да решава молби и жалби испратени до Народното собрание на Народната Република Македонија;

Закон за измена на Законот за Президиумот на Уставотворното собрание на Народната Република Македонија;

Закон за пренесуење надлежноста од окружните народни одбори на други органи на државната власт и на државната управа на Народната Република Македонија;

Закон за службени називи на народните одбори, за формата и видот на штампилите и печатите и за начинот на нивното употребуење;

Закон за административно-територијалната поделба на Народната Република Македонија;

Решение за формирање на Земската управа за градежни претпријатија;

Решение за ликвидација на Земското претпријатие за откуп и промет на афион и индустриска култура „Земинкулт“, Скопје;

Решение за образуење технички секции;

Решение за образуење дисциплински судови при окружните судови за службениците на Министерството на правосудието на Народната Република Македонија;

Решение за образуење теренски хидротехнички секции;

Решение за образуење дисциплинскиот суд на прв степен за службеници на Министерството на индустријата и рударството;

Наредба за чување стоката од заразни болести при тргуењето со стока;

Решение за преведуење на социално-воспитните установи на Народната Република Македонија на Министерството на народната просвета на Народната Република Македонија.

СО Д Р Ж А Ј:

Страна

114. Напатствие за спроведуење Уредбата за цените на градежните услуги кои што ги вршат државните градежни претпријатија од општодржавно и републиканско значење и за добивката и расподелбата на добивката на овие претпријатија — — — 165
115. Обвезно толкуење и напатствие за применуење чл. 10 ст. 2 Уредбата за единствени цени и за начинот на пресметуењето трошковите на транспортот кои што паѓаат на терет на производачките претпријатија — — — — — 174

Издавач: Редакцијата на „Службениот лист на Федеративната Народна Република Југославија“ — Белград, Бранкова 20. — Директор и одговорен уредник Слободан М. Нешовић, Мајке Јевросиме бр. 20. — Печат на Југословенското штампарско претпријатие, Белград